

[Yvonne Herløv Andersen]

der har været her til sidst, men jeg tror på, at ældrepolitik kan man opnå enighed om gennem samarbejde. Det drejer sig jo ikke om, hvad man har tænkt sig at gøre, eller hvad man har haft mulighed for at gøre, men hvad vi kan gøre her og nu med de midler, vi har, og da er jeg overbevist om, at vi vil strække os så langt som muligt alle sammen.

CD har aldrig haft en patenteret ældrepolitik, sådan at vi har sat dem i bås og sagt: det vil vi gøre specielt for dem, for vi regner med, at de er en del af befolkningen og på lige fod med alle andre har behov for hjælp, og så sætter vi ind med den hjælp, der skal bruges. Jeg vil som sagt takke for redegørelsen, som fru Inge Fischer Møller meget rigtigt siger ikke konkretiserer særlig meget, men det kan måske så være vores mulighed for et tættere samarbejde om at få det konkretiseret, fordi den især fokuserer på de ældres forhold på arbejdsmarkedet, på økonomien og på nye og bedre boligformer.

Jeg har prøvet at lave en liste over, hvad jeg godt kunne tænke mig at nå igennem i nogle enkelte punkter, men det kan blive vanskeligt, så jeg vil forbeholde mig retten, hr. formand, til at vende tilbage igen.

Mens jeg var ude af folketinget sidst, havde jeg den glæde at få lov til at undervise netop gamle mennesker. Ordet »gamle« er der ikke ret mange der kan lide at bruge, men hvornår man bliver gammel, har lidt at gøre med, hvor gammel man selv er, ved jeg, for nu synes jeg, det er 80 år, og nu er jeg 40, og sådan rykker det hele tiden. Men det er vel egentlig gammel, man bliver, og det er ikke noget, der er særlig højt prioriteret i samfundet at blive gammel.

Det vil jeg illustrere med en statistik, der kom forleden dag, over, hvem der kom til skade i den offentlige trafik, og det var især ældre mennesker i busser, der blev bragt til skadestuen efter hårde opbremsninger. Hvorfor gør de det? Det gør de, fordi ingen rejser sig op for dem mere i bussen. Det har så igen noget at gøre med holdninger til de ældre, holdninger, som bliver skabt gennem hele vores uddannelsessystem – og her tænker jeg på de unge – gennem skolen og ikke mindst gennem medierne og deres appel til ungdommen og til købekraften. Det synes jeg er et uhyre væsentligt problem.

Men der er altså ikke rigtig noget ved at blive gammel, medmindre man bliver så

gammel, at man opnår at blive 100 år og risikerer at få et halvt pund kaffe og sin livret den dag på plejehjemmet. Så er der noget ved det, for så bliver man vist frem som et unikum. Ellers er der såmænd ikke rigtig noget ved det, fordi det er en stadig nedadstigning i et stift system, et system, som vi alle sammen har været med til at skabe, fordi vi gerne ville gøre det godt, men et system, som nu også lægger bånd på os, fordi vi følger det slavisk.

En af de ting, de ældre mennesker, jeg underviste, var særlig bange for, var at komme i berøring med systemet. De var ikke særlig glade for at komme om vinteren, hvis der var glat på gaden, og grunden var, at falder man og brækker sit lårben, så ryger man på hospitalet, og hvis man så ikke bliver ordentligt genoptrænet, kommer man videre til en venteafdeling. Så er ens muligheder for information fra omverdenen og input i det hele taget lig nul, og så bliver man virkelig gammel, så går det stærkt. Det var det, de var mest bange for overhovedet, at komme til skade og så komme ind i møllen, fordi så er man først gammel, som de sagde.

Det er også, fordi vi yngre mennesker anser gamle mennesker, når de bliver 67 år og skal have folkepension, som værende i en alder, hvor alle behov er overstået, alle materielle behov og også – tillader jeg mig at sige – alle seksuelle behov. Det viser vores indretning af ældreboliger i meget høj grad og også vores eget syn på det. Hvis ens gamle far eller mor kommer hjem med en ny, de har tænkt sig at gifte sig med, siger alle sammen: i den alder! og slår syv kors for sig. Det kan man da ikke være bekendt, vel? Altså, alle behov er overstået, man er kopt ned til et minimum. Det kræver så også den totale indordning under omsorgssystemet, og det kan være svært, fordi man må godt være en god, og man må også være en taknemmelig gammel medborger, der er glad for de ting, der bliver sat i gang omkring én. Det er de fleste da også undtagen de gamle smedemestre, som skal lære at strikke af en ergoterapeut. Det er de knap så interesseret i; de vil hellere lave noget, der har en smule forbindelse med det fag, som de havde før.

Vi var på en konference om landsplanredegørelsen, og så kan man spørge: hvad har det med ældrepolitikken at gøre? Men det har noget med den at gøre, for dér talte vi